

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра правоохоронної діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЗАХИСТУ ОБ'ЄКТІВ
КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Правоохоронна діяльність

Спеціальність К9 Правоохоронна діяльність

Галузь знань К Безпека та оборона

Затверджено на засіданні
кафедри правоохоронної діяльності
Протокол № 1 від 26.08.2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Правове регулювання забезпечення національної безпеки та захисту об'єктів критичної інфраструктури
Викладач	к.ю.н., доц. Шпіляревич В. В.
Контактний телефон викладача	59-61-34
E-mail викладача	viktorii.shpiliarevych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформи Google Classroom, Google Meet, Microsoft Teams та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання забезпечення національної безпеки та захисту об'єктів критичної інфраструктури» є комплекс теоретичних положень, які стосуються сфери правового регулювання забезпечення національної безпеки та захисту об'єктів критичної інфраструктури.</p> <p>Навчальна дисципліна складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правове регулювання забезпечення національної безпеки України. 2. Правове регулювання захисту об'єктів критичної інфраструктури. <p>Правове регулювання забезпечення національної безпеки України та захисту об'єктів критичної інфраструктури регулює широке коло суспільних відносин, які виникають власне з приводу забезпечення національної безпеки та захисту об'єктів критичної інфраструктури.</p> <p>Основними джерелами навчальної дисципліни «Правове регулювання забезпечення національної безпеки та захисту об'єктів критичної інфраструктури» виступають Конституція України, укладені та ратифіковані Україною міжнародні договори, що стосуються відповідної сфери вивчення й імплементовані в національне законодавство, закон України «Про національну безпеку» та інші нормативно-правові акти, які спрямовані на забезпечення національної безпеки та захисту об'єктів критичної інфраструктури.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання забезпечення національної безпеки та захисту об'єктів критичної інфраструктури» є формування у здобувачів ґрунтовних знань щодо розуміння ними змісту національної безпеки, структури національної безпеки України, системи її забезпечення, демократичного цивільного контролю у сфері забезпечення національної безпеки України, поняття об'єктів критичної інфраструктури, режимів їх функціонування, категоризації та рівнів захисту.</p> <p>Основними <u>цільми</u> вивчення навчальної дисципліни є набуття здобувачами знань та розуміння норм національного законодавства України, що стосується сфери забезпечення національної безпеки та захисту об'єктів критичної інфраструктури, а також формування умінь та навичок самостійно тлумачити й застосовувати відповідні правові приписи.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Загальні компетентності:

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності:

Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

Здатність визначати придатні для аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

Здатність в межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів.

Здатність в межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок у тому числі під час масових заворушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству.

Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.

Здатність надавати правоохоронні послуги.

Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.

Здатність забезпечувати відповідно до посадових обов'язків охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності.

Здатність застосовувати криміналістичну техніку, оперативно-технічні засоби, у тому числі при проведенні оперативно-розшукових заходів та негласних (слідчих) розшукових дій.

Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну допомогу.

Здатність здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів і речовин, на які поширюється дозвільна система.

Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури.

Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом.

Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і

публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.

Здатність здійснювати взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, у тому числі при усуненні потенційних та реальних загроз державному суверенітету та територіальній цілісності держави.

Програмні результати навчання:

Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

Використовувати методи та засоби забезпечення публічної (громадської) безпеки та порядку, протидії злочинності, дотримуватися прав і свобод людини і громадянина, здійснювати заходи щодо попередження та припинення нелегальної (незаконної) міграції та інших загроз національній безпеці України.

Оцінювати оперативну (бойову) обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати їх розвиток, застосовувати тактичні методи превентивного та силового втручання для запобігання та припинення правопорушень, усунення загроз внутрішньому безпековому середовищу, державному суверенітету та територіальній цілісності держави у тому числі у взаємодії з іншими уповноваженими на це органами та громадою.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Лекції	12
Семінарські	18
Практичні	
Лабораторні	0
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	262 Правоохоронна діяльність	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	Лекції	сем/пр/лаб заняття	сам.роб.

Модуль 1. Правове регулювання забезпечення національної безпеки України

1. Загальні положення про національну безпеку України	2	2	-
2. Політична безпека як складова національної безпеки України			12
3. Воєнна безпека як складова національної безпеки України	-	-	12
4. Інформаційна безпека (кібербезпека) як складова національної безпеки України	-	-	12
5. Екологічна безпека як складова національної	-	-	12

безпеки України			
6. Енергетична безпека як складова національної безпеки України	-	-	12
7. Загальні положення про державну політику у сфері національної безпеки України	1	2	-
8. Суб'єкти державної політики у сфері національної безпеки України	1	2	-
9. Державна таємниця як основа забезпечення національної безпеки України	2	2	-
10. Кримінально-правова охорона основ національної безпеки України	2	2	-
Модуль 2. Правове регулювання захисту об'єктів критичної інфраструктури			
11. Загальні положення про об'єкти критичної інфраструктури	1	2	-
12. Загальні положення про державну політику у сфері захисту критичної інфраструктури	1	2	-
13. Суб'єкти державної політики у сфері захисту критичної інфраструктури	1	2	-
14. Рівні управління національною системою захисту критичної інфраструктури та режими її функціонування. Модульна контрольна робота	1	2	-
ЗАГ.:	12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf, а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-</p>		

	rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia- uspishnosti.pdf
Вимоги до письмових робіт	Передбачається виконання 1 письмової модульної контрольної роботи. Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачем, що проводять семінарські/практичні заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ). Максимальна кількість балів за письмову модульну контрольну роботу – 50 балів.
Семінарські/практичні заняття	Завдання для семінарських/практичних занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://kkr.pnu.edu.ua/op-pravo/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські/практичні заняття – 45 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач допускається до підсумкового контролю за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського/практичного заняття є підставою для недопуску (пп. 3.2.2 МРПОУ). Здобувач не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав за всі види робіт менше 50 балів (пп. 3.2.3 МРПОУ).
Підсумковий контроль	Залік – 2 семестр. Підсумковий семестровий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські/практичні заняття (максимально 45 балів), балу за письмову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.4.2.3 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.4.2.4-2.4.2.6 МРПОУ). Підсумковий семестровий бал становить максимальнo 100 балів.
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмових модульних контрольних робіт) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські/практичні заняття, за погодженням з	

викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види індивідуальних завдань та інструкції щодо їх виконання знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://kcp.pnu.edu.ua/op-pravo/>

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки їх порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і семінарські/практичні заняття. Пропуски семінарських/практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене семінарське/практичне заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. пп. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (абз. 2. пп. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Viktoriia Shpiliarevych. The place and role of cybersecurity in the system of providing national security of Ukraine. *The Multidimensionality of Cybersecurity* [Materials of the 1st International Scientific Conference, April 24-26, 2024]. Warsaw (Poland), 2024. pp. 339–349.
2. Ліпкан В. А. Теорія національної безпеки : підручник. К.: КНТ, 2009. 631 с.
3. Національна безпека: світоглядні та теоретико-методологічні засади : монографія / за заг. ред. О. П. Дзьобаня. Харків : Право, 2021. 776 с.
4. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення : монографія/ Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. Львів: Сполом, 2020. 418 с.
5. Богущий П. П. Концептуальні засади права національної безпеки України: монографія. Київ – Одеса: Фенікс, 2020. 376 с.
6. Єрменчук О.П. Основні підходи до організації захисту критичної інфраструктури в країнах Європи: досвід для України : монографія. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 180 с.
7. Державна система захисту критичної інфраструктури в системі забезпечення національної безпеки : аналіт. доп. / за ред. О. М. Суходолі. Київ: НІСД, 2020. 28 с.
8. Азаров С. І., Сидоренко В. Л., Єременко С. А., Пруський А. В., Демків А. М. Захист

критичної інфраструктури в умовах надзвичайних ситуацій : монографія; за заг. ред. П. Б. Волянського. Київ, 2021. 375 с.

9. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За заг. ред. Копотуна І. М. Київ: «К Н Т», 2023. 932 с.

10. Шпіляревич В. В. Окремі аспекти дослідження державної політики у сфері національної безпеки України. *Національна безпека України в умовах інформатизації та глобалізації суспільних процесів : сучасні загрози та кримінально-правове регулювання* [матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 11 травня 2023 р.]. Харків, 2023. С. 146–150.

11. Шпіляревич В. В. Корупція як загроза національній безпеці України. *European scientific congress*. [Materials of the 12st International scientific and practical conference, December 25-27, 2023]. Madrid (Spain), 2023. pp. 696–700.

12. Шпіляревич В. В. Окремі аспекти забезпечення національної безпеки України крізь призму положень Конституції України. *Кримінально-правова охорона безпеки людини, нації, світу: фундаментальність, трансдисциплінарність і ноонауковість убезпечення* [матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції, 17 травня 2024 р.]. Харків, 2024. С. 73–77.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в методичних вказівках для підготовки до семінарських/практичних занять та методичних вказівках для підготовки до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Правове регулювання забезпечення національної безпеки та захисту об'єктів критичної інфраструктури».